

Shalom/UN-NGO Jelentés, 1. Rész

Kathy Schmittgens és Eileen Reilly nővérek

A *Shalom* hálózat 25 évvel ezelőtt született, ami felidézi bennem, hogy hol voltam, amikor ez a határozatot meghozták. A háború végül elérte a Sierra Leone-i várost, ahol tanítottam. Egyszer már elmenekültünk a harcok elől, de visszatértünk, amikor minden rendeződött. Sietve indultunk és nem gondoskodtunk körültekintően dolgozóinkról. Mialatt Yengema-ban voltunk, a szomszédos város plébánosa megjelent kilenc lánnyal, akik magukra maradtak a kollégiumban. A katonák bevették magukat az iskolába, és tartott tőle, hogy mi történhetne a lányokkal. Azt terveztük, hogy ismét gyorsan eltűnünk, de a lányokat nem hagyhattuk ott.

Szóval, még mindig ott voltunk, amikor a második támadás történt. „A főút le volt zárva, így a hegyeket megkerülve a hátsó úton kellett mennünk. „Szökésben” voltunk, mialatt az 1992-es Káptalan tartották Rómában. Láthatjátok tehát, milyen értékes számomra a béke, igazságosság és a teremtés megőrzésének missziójára rávilágítani. Fájdalom, személyesen ismertem meg konfliktushelyzeteket és az igazságtalanságot. Láttam a félelmet a fiatal lányok szemében. Megértettem, hogy kötelességem, hogy gondoskodjam dolgozóinkról és első kézből megtapasztaltam, hogy milyen az, amikor elűznek otthonodból és kirekesztetté válsz.

Az én történetem jól végződött, mert befogadtak és elláttak egy másik házukban. De láttam egy nép gyötrődését, akiknek nem volt hová menni, és nem kaptak segítséget. Egy nő érkezett kabalai házukba, ahol végül kikötöttem. Ikreket hozott a világra egy idegen házában verandáján, miközben a harcok elől menekült. Története nem egyedülálló a Sierra Leone-i háború során, és természetesen 2017. világában sem. A *Shalom* tehát a történelem ezen pillanatában született ... hálásak vagyunk mindazoknak, akik az évek során továbbvitték a munkát.

Roxanne Shares, nemzetközi *Shalom* koordinátor 2007-2015

Ma szeretnénk külön köszönetet mondani Roxanne Schares nővérnek, aki nemzetközi *Shalom* koordinátorként szolgált nyolc éven keresztül egészen két évvel ezelőttig. Az utolsó Káptalan óta eltelt időszakban a *Shalomban* a munka nagy részét Roxanne nővér végezte. Segítette két nemzetközi találkozó létrehozását. 2013-ban Baltimore-ban (MD, USA) tartottuk a nemzetközi találkozót. A második alkalom a 2015-ös római *Shalom* Szeminárium volt.

Roxanne volt a 2015-ös szeminárium generátora. Kongregációként nagyon sok hálával és elismeréssel tartozunk neki. Hit kellett hozzá, hogy megkockáztassunk egy ilyen nagyszabású összeövetelt, ami az általános tanács támogatásával valósággá vált. Bárcsak jelen lehetett volna Roxanne, amikor a kibővített általános tanács összeült röviddel a Szeminárium után, akkor hallhatta volna a reakciókat és hozzászólásokat. A szó, amit a tartományfőnökök közül néhányan használtak a szeminárium eredményének jellemzésére az volt, hogy a nővérek a *Shalommal* „megfertőződve” tértek vissza. Köszönjük, Roxanne!

Az elmúlt öt év során ágazati tanácskozásokat tartottunk a hálózat mind az öt ágazatában:

2013.

- Afrikai ágazat, Banjul (Gambia)
- Európai ágazat, Budapest (Magyarország)

2014.

- Ázsia/Óceánia az első ágazati tanácskozást Oszakában tartotta (Japán)
- Latin-Amerika és a Karib-térség ágazata São Paulóban (Brazília)

2017.

- Most májusban az ázsiai/óceániai ágazat Bandipurban (Nepál) tartotta második tanácskozását.

Az Észak-amerikai ágazat különböző helyszíneken tartja éves találkozóját.

Így tehát a *Shalom* munkájába továbbra is bekapcsolódnak Nővérek és kollégák az egész kongregációból.

Shalom/UN-NGO és a Küldetések van, K 17.

Az a munka, amit *Shalom/UN-NGO* koordinátorokként végzünk, mélyen benne van a *Küldetések van*-ban. Különösképpen a *KV, K 17.* pontját találjuk inspirálóknak. Lehetőségem volt arra, hogy idén három napot töltssek a novíciákkal. Rosemary nővér arra kért, hogy segítsék nekik megérteni ezt a bekezdést. Noha sokszor olvastam, a felelősség, hogy része vagyok a képzésnek arra késztetett, hogy IGAZÁN megvizsgáljam. „Friss szemmel” kellett ránézniem.

Megtaláljátok a *KV, K 17.* példányait asztalotokon, saját nyelveteken. Arra kérünk Titeket, hogy szakítsatok néhány percet arra, hogy elolvassátok ezt a bekezdést, és ti magatok is „friss szemmel” olvassátok. Mi ismerős ebben a bekezdésben? Mit nem fedeztetek fel korábban? Mi jelent benne kihívást? Mi tetszik benne?

[Ötperces reflektálás az asztaloknál.]

Hajlandó valaki megosztani velünk reflexióit vagy hozzászólni?

[A Káptalan tagjainak válaszai.]

Néhány dolog, ami én magam észrevettem, a novíciákkal töltendő időre való felkészülésem során.

Mindenekelőtt, ez a Konstitúció evangéliumi szegénységről szóló fejezetében található, ami első látásra nem tűnik megfelelő helynek az igazságossággal kapcsolatos fő instrukció számára. De a KV az igazságosságért folytatott erőfeszítéseinket egyértelműen Isten irányába mutatott teljes nyitottságunkhoz sorolja, vagyis Isten minden teremtménye irányába. „Ha... az evangéliumi szegénységet kívánjuk megélni, a szegényeket kell szolgálnunk.”

Aztán eszembe jutott, amit Noreen Slattery nővér, aki már nincs köztünk, mondott nekem néhány évvel ezelőtt. Egyike volt a *Küldetéstek van-t* író bizottsági tagoknak. Azt mondta, hogy a KV titka a HATÁROZÓSZÓKBAN van. A határozószó jelöli, hogy HOGYAN kell elvégeznünk a dolgokat, és hogyan éljünk meghívásunk szerint.

Megnéztem a bekezdést, és öt HATÁROZÓSZÓT találtam. Nem vagyok benne biztos, hogy más nyelvekre hogy lehet lefordítani, lehet, hogy nem pont ugyanaz. A határozószók a következők: „*fájdalmasan* tudatára ébredni”, „*tevékenyen* munkálkodunk, hogy az igazságtalanság kiváltó okait megszüntessük”, „akkor szállhatunk szembe *hitelesen* az igazságtalansággal”, „*egyszerűen* éljünk” és „az emberi munkát *helyesen* értékeljük”.

25 évvel ezelőtt, amikor az 1992-es Káptalan felhatalmazást adott a hálózat létrehozására a béke, igazságosság és a teremtés integritásáért, azt hiszem úgy értették, hogy a munka, amit végzünk, egyenesen ennek a bekezdésnek a szövegéből fakad.

Arra kaptunk meghívást, hogy *fájdalmasan* ébredjünk tudatára mai világunk igazságtalanságainak. Ezeket a reflexiókat jeleníti meg számunkra Ferenc pápa a *Laudato Si'* szövegében.

„A cél nem az, hogy információt gyűjtsünk össze vagy kielégítsük kíváncsiságunkat, hanem az, hogy *fájdalmasan tudatára ébredjünk* annak, merjük személyes szenvedésünkké tenni azt, ami a világgal történik, és így felismerjük, mi az, amit ki-ki tenni tud.” (*Laudato Si'* 19)

Ferenc pápa arra ösztönöz minket, ahogyan a KV is, hogy *ébredjünk fájdalmasan tudatára* annak, hogy a teremtést milyen sokféle módon éri sérelem, és hogy ez hogyan érinti különösképpen a világ szegényeit. Arra hív minket, hogy *aktívan dolgozzunk*, hogy a válságok gyökereit kezeljük.

A 2015-ös *Shalom* Szeminárium, *A Szeretet nem várhat*, és a *Laudato Si'*

Amikor 2015 nyarán a *Shalom* kapcsolattartók összegyűltek az egész Kongregációból, a szeminárium témája a „Az evangéliumi élet a 21. században” volt. A legújabb enciklikát, a *Laudato Si'*-t éppen akkor adták ki; energiája mindent áthatott.

Nem is kívánhattunk volna jobb dokumentumot magunknak a 21. századra. Rendkívül szerencsések voltunk, hogy Turkson kardinális előadást tartott a szeminárium résztvevőinek és a vatikáni Igazságosság és Béke Bizottság területei közül felsorolt néhányat. „Ezek között van

- emberkereskedelem, rabszolgasorba döntés;
- nőekkel szembeni erőszak és a fegyveres konfliktusok körzeteiben lévő gyermekek;
- élelmiszer- és termőföldhiány;
- a teljes emberi kibontakozás fenyegetettsége – sok ember él széttöredezett, kisiklott életet;
- a perifériára szorultak élete – szegények, kivetettek, mellőzöttek, és a legitimációból és formális gazdasági életből kizártak;
- a globalizáció visszahatásai és annak masszív kereskedelmi és pénzügyi dominanciája életünk minden területén”¹

Saját tapasztalatunkból ismerünk néhányat. És ehhez a listához hozzá kell adni a migráció jelenségét. Ferenc pápa csodálatos módon hozza felszínre ezeket a kihívásokat egy olyan dokumentumban, amely „mindenkihez szól a bolygón”.

A *Shalom* központi kérdései és feladatait erősen befolyásolta ennek a sajátos pillanatnak a kegyelme a kongregáció, az egyház és a világ története tekintetében. Amikor összeveted *A Szeretet nem várhat*-ot a *Laudato Si'*-vel, a párhuzamok meghökkentőek. *A Szeretet nem várhat* íródhatott volna egyenesen a *Laudato Si'*-ből.

<i>Laudato Si'</i>	<i>A Szeretet nem várhat</i>
A <i>Laudato Si'</i> 5. fejezete párbeszédre szólít a megbékélés és gyógyulás útjaként.	<i>A Szeretet nem várhat</i> arra hív, hogy fogadjuk el a dialógust mint életmódot, amely önmagunkkal és másokkal kapcsolatos felfedezésekhez, megtéréshez, kiengesztelődéshez és gyógyuláshoz vezet.
A <i>Laudato Si'</i> arra hív a 203-208-as bekezdésekben, hogy egyszerűbben, és fenntarthatóan éljünk.	<i>A Szeretet nem várhat</i> arra hív, hogy egyszerűbben, felelősebben és fenntarthatóbb módon éljünk együtt egymással és az egész teremtett világgal.

<p>Ferenc pápa arra buzdít minket, hogy tegyünk tanúságot „közös otthonunk” iránt érzett aggodalmunkról. Különösen azt hangsúlyozza, hogy kapcsolatban VAGYUNK, mindannyian EGYKÉNT.</p>	<p><i>A Szeretet nem várhat</i> arra hív minket, hogy fokozottabban törekedjünk arra, hogy az egység tanúi legyünk ebben a megosztott világban azáltal, hogy mindenünk közös.</p>
<p>A <i>Laudato Si'</i> hangsúlyozza a tanításra szóló meghívást és az igazságtalanságok kiváltó okainak kezelését.</p>	<p><i>A Szeretet nem várhat</i> arra ösztönöz minket, hogy erőforrásainkat és szolgálatainkat a nevelés felé irányítsuk, amely átfornál és mindenkit arra hív, hogy megszüntesse az igazságtalanságot kiváltó okokat.</p>
<p>És végül, a <i>Laudato Si'</i> a Szentháromságról, Eucharisziáról és Máriáról szóló reflexióval végződik.</p>	<p><i>A Szeretet nem várhat</i> arra hív, hogy elmélyítsük életünk kontemplatív és prófétai dimenzióját azáltal, hogy mindazt, akik vagyunk, és amit teszünk, a Szentháromság Egy Isten szeretetében alapozzuk meg.</p>

Turkson kardinális kifejezetten – és elismeréssel mutatott rá a párhuzamokra. Azt mondta: „Mivel az igazságosságot, a teremtés egységét és a békét helyezték a középpontba, nincs kétségem afelől, hogy kongregációtok rendkívül komolyan veszi ezeket a meghívásokat a dialógus és tanítás során – és jogos büszkeséget érezhettek, hogy saját szavaitok és munkátok Ferenc pápa környezetvédelmi enciklikájában talál visszhangra.”ⁱⁱ

Ez az enciklika próbaköként szolgált az elmúlt két és fél évben a *Shalom* minden munkájában.

A Szeretet nem várhat is vezetőnk volt a *Shalom* munkájában. Az elmúlt öt év során minden *Shalom*/UN-NGO hírlevélben szerepelt reflexió *A Szeretet nem várhat*-ra. Nővérek és kollégák a kongregáció minden részéből bontogatták a Káptalan Iránymutató Dokumentumát. Hírlevelünkben minden reflexiót a bátorság és remény töltötte el.

Szeretnénk ezek közül a reflexiók közül néhányra rámutatni:

- Hondurasban saját jogaikról tanították a nőket, és felismerték, hogy soha nincs késő a tanulásra. Bátorságot merítettek, és kiálltak magukért egy férfiak által uralt társadalomban.
- Japánban diákjaink beszéltek egy nővel, aki azért folytatja küzdelmét, hogy ne indítsák be újra az atomerőművet Fukushima-ban, miután a cunami súlyos károkat okozott a reaktorban.
- Gambiában dolgozó nővéreink olyan országban élnek, ahol többnyire a muszlim kultúra terjedt el, és a nőket alsóbb rendűnek tekintik. Küzdenek azért, hogy az anyák

ne feledjék, hogy ők a gyerekek első, és legfontosabb tanítói, és leányaik tanítására bátorítják őket.

- Eileen emlékeztetett minket arra, hogy Boldogasszony Iskolanővérként úgy érezzük, arra kaptunk meghívást, hogy azokról gondoskodjunk, akik a leginkább lemaradtak. A fenntartható fejlődés célkitűzésének támogatása meghívás arra, hogy „megszüntessük az igazságtalanság kiváltó okait”.
- Wiltonban a nővérek felidéztek Ferenc pápa a világ valamennyi szerzetesnőjéhez és szerzeteséhez szóló felhívását, hogy adjanak szállást a menekülteknek. Látták a híreket az egész Közel-keleten úton lévő menekültekről. Ismerték az elköteleződést A Szeretet *nem várhat* értelmében, és felajánlottak egy tulajdonukban lévő házat egy szíriai családnak. Ez mélyebb dialógusra, a szegénység kiváltó okainak mélyebb megértésére és megbékélésre és gyógyulásra hívta őket.
- Példaként hozhatjuk fel a kis piros házunkat, a „Cassettá-t” a Generalátus területén. Januárban befogadtunk egy menekült családot a Kongói Demokratikus Köztársaságból.

Ez csak néhány példa. A *Shalom* mind az öt ágazatában *aktívan* dolgoznak a nővérek az igazságtalanságot kiváltó okok megszüntetéséért. Saját magukat tanítják arra, hogy *hitelesen szálljanak szembe az igazságtalansággal*, és keresik az utakat, hogy *egyszerűbben éljenek*.

A *Shalom* súlyponti kérdései és elköteleződései

A *Shalom* Szeminárium eredménye A *Shalom* súlyponti kérdései és elköteleződései a 2015 – 2018-as időszakra (*Shalom Focus and Commitments for 2015 – 2018*). megszövegezése volt. A dokumentumban három fő elköteleződés szerepel:

1. Az első: kontemplatív és prófétai életünk elmélyítése.

Az a célunk, hogy támogassuk a karizmánkban tükröződő lelkiiséget. Lelkiségünk arra ösztönöz bennünket, hogy a béke, igazságosság és a teremtés megőrzésének világáért dolgozzunk, amint azt különösen a KV, K 17. pontjában látjuk. Áldás számunkra a *Laudato Si'* abban a törekvésünkben, hogy az igazságosságot és a békét állítsuk a középpontba.

Külön figyelmet szentelünk az integrált ökológiának a *Laudato Si'* értelmében. Az *integrált ökológiával* Ferenc pápa hangsúlyozza, hogy teljes mértékben össze vagyunk kapcsolódva, integrálva mindennel és mindenkivel. Minden életünket és szolgálatunkat érintő döntésnél vagy megállapodásnál figyelembe kell venni a környezetet és az embereket, akik ebben élnek. A KV, K 4. pontja úgy szól, hogy „egész életünket azon egység megvalósítására szenteljük, amelyért az Atya Jézus Krisztust küldte”. Ferenc pápa újra és újra arra emlékeztet minket, hogy minden kapcsolatban van mindennel. Iskolanővérként küldetésünk, hogy valóban emlékeztessük magunkat és másokat is arra, hogy nem vagyunk különállók, függetlenek a teremtéstől, nem vagyunk függetlenek az erőszakot szenvedők és magukra hagyottak fájdmától, nem vagyunk függetlenek az elnyomóktól, a hatalmasoktól, nem

vagyunk függetlenek a világ realitásától. Isten, Jézusban azt kívánja tőlünk, hogy dolgozzunk azon, hogy a mindent magába foglaló egységet láthatóvá tegyünk világunkban.

Felismerjük az ima és reflektálás abszolút szükségszerűségét mindenért, amit teszünk. Különösen hálásak vagyunk a Béke Imaközpontoknak, amelyek minden hónapban egy napon át a *Shalom* által végzett munka spirituális motorjai.

Hálásak vagyunk a Lengyel Tartomány nővéreinek, akik minden évben csodálatos novenát alkotnak *Shalomunk* védőszentjének, Boldog Antóniának. Ez komoly emlékeztető arra, hogy hogyan élte meg mindennapjait készen állva az előtte álló nehézségekre.

2. Második elköteleződésünk: bővíteni és erősíteni kapcsolatainkat a *Shalom* hálózattal.

Ez a hálózat egyik legnagyobb kegyelme, és egyben a legnagyobb kihívás is. Csak Észak-Amerikában vannak teljes állású *Shalom* kapcsolattartóink. A Kongregáció többi részében nővéreink a *Shalom* támogatása és megosztása mellett folytatják teljes állásban szolgálataikat, és a tanítást is. Továbbra is keressük a lehetőségeket, hogy a *Shalom* ágazatain belül és közöttük megosszuk gondolatainkat.

A technika ugyan fejlődik, de legnagyobb akadályunk megmarad – a *nyelv és az eltérő időzónák!* Oly sok mindent látunk, hogy mi minden lehetséges a világ egyes részein, miközben megpróbáljuk megélni az „egységet, amiért az Atya Jézus Krisztust küldte”. Reméljük, hogy találunk lehetőségeket kapcsolataink erősítésére. Májusban indítottuk Facebook oldalunkat, amit az ágazati képviselők szerkesztenek, így a képeket és eseményeket meg lehet osztani a földrészek között. Ez egy kis kezdeményezés.

3. Harmadik elköteleződésünk, hogy támogassuk az oktatást, és az igazságtalanság okainak kezelését.

Tudjuk, hogy a Katolikus Társadalmi Tanítás két lábon áll. Együk lábunkat szilárdan a *karításra* helyezzük és mindenkiről gondoskodunk, akik szenvednek; a másik lábunkat *az igazságtalanságokat kiváltó okok megszüntetésén* vetjük meg.

Hogy csak egy példát említsünk – **emberkereskedelem**. Fontos, hogy megpróbáljuk olyan fiatalokat megmenteni, akiket rabszolgának adtak el. De épp olyan fontos, hogy a megelőzés érdekében családokkal dolgozzunk olyan országokban, ahol toborozzák a fiatalokat, és a rabszolgaság csapdájába ejtik őket.

A klímaváltozás hatásai, háború, mélyszegénység és a leánygyermekek semmibe vétele mind hozzájárulnak ehhez. Ha semmit nem teszünk a toborzás és rabszolgasorba döntés megfékezésére, mindig lesz utánpótlás fiatalokból. A tanítás a kulcs a folyamat megakasztásához. Különösen a lányokat kell megismertetni az üzerek által bevetett csábító beszédek mögötti realitással. Nyomást kell gyakorolnunk az irányba is, hogy hozzanak törvényeket az emberkereskedők megbüntetésére, és követni kell, hogy a törvényeket be is tartsák. Néhány országban az állatok feketekereskedelmét jobban büntetik, mint az emberkereskedelmet.

A KV, K 17. pontja arra hív, hogy „hitelesen szálljunk szembe az igazságtalansággal”. Arra kapunk meghívást, hogy saját magunkat is képezzük az igazságtalanság okait és hatásait illetően, és „tevékenyen munkálkodjunk” ezeknek megszüntetésén. És mivel az emberkereskedelem napjainkban kapcsolódik a migránsok és menekültek helyzetéhez, látjuk mennyire fontos, hogy azon a területen is segítsünk.

Különösen idevág – ha azt vizsgáljuk, mi történik „közös otthonunkkal” – a Globális Menetrend, amit 2015-ben az ENSZ által ratifikált **Fenntartható Fejlődési Célkitűzések** tartalmaz. Az igazságosságért, békéért és a teremtés megőrzéséért folytatott munkánkban fontos, hogy lássuk, hogy Boldogasszony iskolánövéri értékeink hogyan vágnak egybe azokkal az értékekkel, amelyek ebben a 17 célkitűzésben körvonalazódnak. Így, hálózatként elkötelezzük magunkat, hogy többet tudjunk meg róluk, és hogy az egyes országok milyen módon vonatkoztatják saját magukra a menetrendet és hogyan teljesítik a feladatokat. Minden júliusban a világ néhány országa jelentést készít az ENSZ Magas szintű politikai Fóruma (High Level Political Forum – HLPF) arról, hogy hol tartanak a célkitűzések teljesítésében. Az ezekben az országokban élő nővéreket meghívják, hogy tekintsék át a jelentést és szóljanak hozzá, hogy a jelentés megfelel-e az általuk tapasztaltaknak.

Végül, az **ENSZ Nemzetközi Napok** jó lehetőséget biztosítanak nővéreinknek ahhoz, hogy felkeltsék érdeklődésüket a globális problémák iránt és minden szinten platformként szolgálnak az oktatásban is. Három napot megünnepel az egész hálózat; a Környezetvédelmi Világnapot, az Emberi Jogok Világnapját és a Béke Nemzetközi Napját. A Kongregáció egyes részein más napokat is megünnepelünk, mint pl. a Lányok Napját, az Oktatást Mindenkinnek Napot, az AIDS Világnapját, a Nők Történelmi Hónapját, a Menekültek Világnapját és az Emberkereskedelem elleni Világnapot. Ezek mindegyike lehetőséget teremt a tájékozódásra és tanításra is, csak úgy, mint az igazságtalanságok elleni akciókra.

ⁱ Turkson, “Living the Gospel in the 21st Century: Az Egyház válasza korunk válságaira” a 2015. júliusi Shalom Szemináriumon elhangzott beszéd

ⁱⁱ Ibid